

Sygn. akt II CZ 111/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie ze skargi Firmy Produkcyjnej - Zakład Techniki Grzewczej Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego

z dnia 13 lutego 2013 r., sygn. akt ... 1127/12

wydanym w sprawie z powództwa Firmy Produkcyjnej -

Zakład Techniki Grzewczej Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.

przeciwko Agencji Nieruchomości Rolnych w W.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 marca 2014 r.

zażalenia strony powodowej (skarżącej)

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 26 września 2013 r., sygn. akt ... 969/13,

1. oddala zażalenie,

2. zasądza od Firmy Produkcyjnej - Zakład Techniki Grzewczej sp. z o.o. z siedzibą w L. na rzecz Agencji Nieruchomości Rolnych w W. kwotę 3 600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

W sprawie z powództwa Firmy Produkcyjnej – Zakład Techniki Grzewczej spółki z o.o. z siedzibą w L. przeciwko Agencji Nieruchomości Rolnych z siedzibą w W. o ustalenie, że Spółdzielni Mieszkaniowo-Administracyjnej „W.” z siedzibą w G. przysługuje w stosunku do pozwanej wierzytelność w kwocie 256 429,36 zł, Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 13 lutego 2013 r., sygn. akt ... 1127/12, uwzględniając apelację pozwanej, zmienił wyrok Sądu Okręgowego i oddalił powództwo.

W skardze o wznowienie postępowania powódka, wskazując podstawy z art. 401 pkt 2 oraz art. 403 § 1 pkt 2 i art. 403 § 2 k.p.c. zarzuciła, że pozwana działała przez wadliwie umocowanego pełnomocnika procesowego. Radca prawny reprezentujący pozwaną legitymował się bowiem pełnomocnictwem procesowym udzielonym mu przez Dyrektora Oddziału Terenowego Agencji w P. działającego na podstawie pełnomocnictwa procesowego ogólnego Prezesa Agencji, którzy w momencie wnoszenia apelacji przez tego radcę już tych stanowisk nie piastowali, a zatem były to osoby nieuprawnione do reprezentowania Agencji Nieruchomości Rolnych. Wnosząc apelację i składając w postępowaniu apelacyjnym pełnomocnictwo pochodzące od tych, nieupoważnionych do reprezentowania pozwanej, osób, działający bez umocowania pełnomocnik poświadczając nieprawdę dopuścił się przestępstwa przeciw wymiarowi sprawiedliwości. Skarżąca podniosła również, że podmiot składający apelację tj. Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w P. jest jednostką organizacyjną pozwanej, nie posiada osobowości prawnej ani też zdolności sądowej i procesowej.

Rozstrzygając o skardze, Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 26 września 2013 r. skargę tę odrzucił oceniając, że nie została oparta na ustawowej podstawie. Wskazał, że zgodnie z art. 401 pkt 2 k.p.c. skargę o wznowienie na podstawie nieważności wywołanej brakiem należytej reprezentacji może wnieść tylko ta strona, która była nienależycie reprezentowana i przez to ona sama lub jej uprawniony organ lub ewentualny przedstawiciel ustawy nie wiedzieli o toczącym się postępowaniu. Nadto wskazał, że powołane w skardze okoliczności nie dotyczą podstawy faktycznej dochodzonego roszczenia, stąd nie mogły stanowić podstawy restytucyjnej wznowienia z art. 403 § 2 k.p.c. wykrycia nowych okoliczności faktycznych i środków dowodowych. Odnosząc się zaś do podstawy wznowienia z art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c., Sąd Apelacyjny wywiódł, że zgodnie z art.

404 k.p.c. z powodu przestępstwa można żądać wznowienia jedynie wówczas, gdy czyn został ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, natomiast skarżąca żadnego takiego orzeczenia nie powołała.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego powódka zarzuciła naruszenie art. 403 § 2 k.p.c. oraz art. 328 § 2 w związku z art. 361 w związku z art. 391 § 1 oraz art. 233 § 1, art. 378 § 1, 410 § 1 k.p.c. przez wybiórcze rozpoznanie podstaw skargi i nie objęcie uzasadnieniem istotnej dla wyniku sprawy okoliczności, że podmiot składający apelację nie miał zdolności sądowej i procesowej (art. 401 pkt 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stanowisko Sądu Apelacyjnego, że skarga o wznowienie postępowania z powodu nieważności wywołanej brakiem należytej reprezentacji (art. 401 pkt 2 k.p.c.) przysługuje tylko tej stronie, która była nienależycie reprezentowana, jest trafne. Tylko bowiem taka strona może znaleźć się w sytuacji, o której mowa w art. 407 k.p.c., jako że jedynie do takiej strony może odnosić się sformułowanie tego przepisu: „dowiedziała się o wyroku”; w przeciwnym razie nie byłoby w ogóle możliwe obliczanie terminu przewidzianego w art. 407 § 1 in fine k.p.c. (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2008 r., II CZ 67/08, OSNC-ZD 2009, nr 1, poz. 26). Zarzut naruszenia art. 403 § 2 k.p.c. przez brak uwzględnienia okoliczności faktycznych świadczących o tym, że pozwana nie była należycie reprezentowana, jest tym samym chybiony.

Podmiotowe ograniczenie dopuszczalności powołania się na podstawę wznowienia w postaci braku zdolności sądowej nie wynika natomiast ani z art. 401 pkt 2, ani z art. 407 k.p.c. Dlatego w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że na brak zdolności sądowej jako podstawę wznowienia powołać się może każda ze stron zakończonego postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z dnia 11 marca 2009 r., I CZ 9/09, nie publ.). Trzeba zgodzić się ze skarżącą, że Sąd Apelacyjny powinien był szerzej odnieść się w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia do zarzutu braku zdolności sądowej i procesowej po stronie składającego apelację podmiotu niż poprzez skonkludowanie tego zarzutu sformułowaniem, iż „powołane w skardze okoliczności nie dotyczą podstawy faktycznej dochodzonego roszczenia, stąd nie mogły stanowić podstawy

restytucyjnej wznowienia z art. 403 § 2 k.p.c., wykrycia nowych okoliczności faktycznych i środków dowodowych”. Pomimo tego uchybienia zaskarżone postanowienie odpowiada prawu. Lektura apelacji złożonej w sprawie ... 1127/12 w dniu 12 listopada 2012 r. przez radcę prawnego A. Z.– M. nie pozostawia wątpliwości, że apelacja została wniesiona w imieniu pozwanej Agencji Nieruchomości Rolnych z siedzibą w W. W żaden sposób zmienić tego nie mogą podnoszone przez skarżącą zastrzeżenia, że apelacja została sporządzona na papierze z nadrukiem „Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w P.”, a opłata od apelacji została przelana z konta Oddziału Terenowego w P. Rozstrzygając sprawę na skutek apelacji powoda, Sąd Apelacyjny nie miał wątpliwości kto był stroną pozwaną w sprawie, w sentencji wyroku prawidłowo wskazał pozwanego, jako Agencję Nieruchomości Rolnych w W. Wskazywanie, obok firmy pozwanego będącego osobą prawną, jego jednostki organizacyjnej wskazuje tylko, że z działalnością tej jednostki, w ramach ogólnej struktury organizacyjnej pozwanej osoby prawnej, wiąże się dochodzone roszczenie. Taki opis strony pozwanej jest pochodną od sposobu opisywania pozwanego Skarbu Państwa, a w odniesieniu do innych osób prawnych jest praktyką nieprawidłową jednakże brak jest podstaw do twierdzenia, że zbędnie wskazywana obok osoby prawnej jej jednostka organizacyjna, jest stroną pozwaną. W sprawie pozwaną była Agencja Nieruchomości Rolnych z siedzibą w W. wyraźnie wskazywana w tym charakterze w toku całego procesu, co ostatecznie prawidłowo zostało odzwierciedlone w sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego.

Z przedstawionych powodów zażalenie podlegało oddaleniu, na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 w związku z art. 108 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z § 6 pkt 7 i § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

